



عروس العرايس

(ترجمه و تعلیقه بر منتخب عرايس الحديث)

أبو محمد روزبهان بقلی فسایی شیرازی (م ۶۰۶ ق)

ترجمه و تعلیق: علی قنبریان

با مقدمه‌ای از: حجة الإسلام و المسلمین علی صدرايي خویی



سرشناسه	قنبریان، علی، ۱۳۴۰ -
عنوان قراردادی	المکنون فی حقائق الکلم النبویه، فارسی، برگزیده، شرح
عنوان و نام پندآور	عروس العرایس: ترجمه و تعلیقه بر منتخب عرایس الحدیث/ ترجمه و تعلیق علی قنبریان؛ با مقدمه‌ای از علی صدراپی‌خویی.
مشخصات نشر	تهران: صبا، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۱۱۲ ص: ۱۴/۵×۲۱ س.م.
شابک	978-964-6448-40-7
وضعیت فهرست نویسی	فیا
شناسه افزوده	صدراپی‌خویی، علی، ۱۳۴۲ -، مقدمه‌نویس
سکانه افزوده	روزبهان یغلی، روزبهان بن ابی‌نصر، ۴۵۲۲ - ۴۰۶ ق. المکنون فی حقائق الکلم النبویه، شرح
رده بندی کنگره	۱۳۹۳ ۷۰۴۲۳۴/۹ م. / BP۱۳۱
رده بندی دهلی	۲۹۷/۲۱۲
شماره کتابشناسی ملی	۳۷۳۷۸۸۵

نام کتاب : عروس العرایس

گردآورنده : علی قنبریان

با مقدمه‌ای از : استاد علی صدراپی‌خویی

چاپ اول : زمستان ۹۳

شمارگان : ۵۰۰۰ نسخه

شابک : ۷-۴۰-۶۴۴۸-۹۶۴-۹۷۸

قیمت : ۹۰۰۰۰ ریال

ناشر : انتشارات صبا

خیابان ناصر خسرو- کوچه حاج نایب- پلاک ۱۷

۳۳۱۱۹۹۵۵ - ۳۳۱۱۹۹۲۴



فهرست مطالب

- مقدمه استاد علی صدرایی خویی ۷
۱. اساتید ۹
۲. شاگردان ۱۰
۳. مزار و مدفن ۱۱
۴. تأثیر بر عارفان بعدی ۱۳
۵. آثار ۱۴
- ۱-۵. آثار قطعی ۱۵
- ۲-۵. آثار منسوب ۲۰
۶. منابع شرح حال روزبهان ۲۱
۷. عرائس الحديث يا المكنون في حقائق الكلم النبويه ۲۴
۸. استناد به اقوال بزرگان عرفان ۲۵
۹. نام کتاب ۲۷

۱۰. نسخه منحصر المکنون..... ۲۷
۱۱. اولین چاپ المکنون..... ۲۸
۱۲. عروس العرايس..... ۲۹
- مقدمه مترجم..... ۳۱
- خطبه کتاب..... ۳۹
- انگیزه نگارش کتاب..... ۴۳
- تفسیر احادیث نبوی..... ۴۹
- منابع کتاب..... ۹۷
- منابع مقدمه استاد علی مهدرایی خویی..... ۱۰۹
- منابع مقدمه مترجم..... ۱۱۱



مقدمه استاد علی صدرایی خویی

ابومحمد روزبهان بن ابی نصر بن روزبهان بقلی فسایی شیرازی معروف به روزبهان بقلی و شیخ شطاح فارس، از عارفان دانشمند سده ششم و هفتم هجری قمری است. وی در سال ۵۲۲ در فسا به دنیا آمد. در مکتب به آموختن قرآن پرداخت و در محضر دانشمندان عصر به فرا گرفتن علوم متداول مشغول شد. از همان اوان زندگی تمایلات عرفانی داشت تا اینکه در ۲۵ سالگی از حلق برید و در کوه‌های اطراف شیراز به عبادت و ریاضت پرداخت و قرآن را از بر کرد و نزد نخستین مرشد خود شیخ جمال الدین فسایی رفت و سپس به محضر یکی از زهاد کُرد به نام جاگیر (متوفی ۵۹۱) رسید که در سامره می‌زیست و از شیخ سراج الدین محمود بن خلیفه (متوفی ۵۶۲) خرقه داشت.

بقلی در سفر حج، به همراه مریدانش از شیخ ابوالصفا در واسط

خرقه گرفت و پس از حج به مصر و شام رفت و سرانجام به شیراز بازگشت و باقی روزگار خود را به تدریس، تربیت مریدان و نگارش کتاب گذراند.

اگر چه بقلی کرامت را برای عارف از جمله حجاب های وصال به حق می شمرد، ولی کرامات زیادی از وی نقل می کردند.

بقلی هر هفته چند نوبت در مسجد عتیق و مسجد سُنْقری وعظ می کرد و کلامش تأثیر شگرفی داشت. او در اواخر عمر به نوعی فلج دچار شد، اما باز هم با شوق و به کمک مریدان به مسجد می رفت و وعظ می کرد و پس از بیان مختصری در باب معانی ظاهری آیات و روایات به توضیح معانی عرفانی آنها می پرداخت.

روز بهان عاقبت در سال ۶۰۶ در شیراز درگذشت. مزارش در قبرستان محله باغ نو و جنب رباطی بود که بر اساس کتبیہ قدمگاه، خود آن را در ۵۶۰، در شیراز ساخته بود و بعدها مزارش به این رباط ملحق شد. معتقدان این پیر در گذشته به زیارت این محل در روز سه شنبه تأکید می کردند و وضو گرفتن با آب چاه این رباط و نماز گزاردن بر مزار بقلی را موجب روا شدن حاجت می شمردند. این مزار و رباط که بتدریج به صورت نیمه مخروبه و نیمه متروکه درآمده بود، امروزه تعمیر و بازسازی شده است.^(۱)